

Bài phát biểu của đại biểu Quốc hội thảo luận về các báo cáo tổng kết
hoạt động nhiệm kỳ Quốc hội khóa VIII tại phiên họp ngày
24.12.1991

**Bản sao
TTLTQG III**

Đồng chí Yngông - NiêK-đam phát biểu, đồng chí Nguyễn Đông Chinh -
Khánh Hòa chuẩn bị.

Kính thưa đại biểu Quốc hội!

Trong Quốc hội của chúng ta có hơn 100 đại biểu Quốc hội hơi ít người
thì dân tộc ít người nhưng mà tiếng nói thì cũng rất ít, các đồng chí không được
phát biểu hoặc ý là phát biểu không không giám phát biểu, bởi vì vì cái diễn đạt
của mình bằng tiếng Việt thì rất khó khăn. Thế thì cũng phát biểu ít như vậy
không phải là không có khó khăn, có rất nhiều khó khăn. Việt Nam của chúng ta
người Việt Nam của chúng ta có hai dân; dân miền xuôi, dân miền núi giờ miền
núi đây thì hiện nay đây thì có rất nhiều khó khăn, có rất nhiều khó khăn.

Khó khăn thứ nhất là khát nước, môi trường sinh thái nó càng ngày càng
huỷ hoại. Lý do là về rừng xẻ hết rồi, gặt hết rồi. Cái tội đó là cái tội lớn nhất! Ai
phá rừng? Ai chặt rừng? Có phải người miền núi không? Cái đó là vấn đề nó vẫn
cần phải phải phân tích. Tôi cho là cái cái vụ đó ông Hiếu mới ít thôi, nhỏ thôi.
Nhưng mà cái người phá rừng đó, cái người phụ trách phá rừng đó cái người phụ
trách lâm nghiệp đó là lớn nhất đấy, cái tội đáng nói lớn nhất đấy, phải có thái
độ với cái ngành Lâm nghiệp đấy, cái vấn đề khát nước đang nghiêm trọng đang
đe dọa đồng bào miền núi chúng tôi, có những đồng bào đi phải đến một cây số
mới có nước uống. Trước nó không phải như thế! Sông suối nó cạn đi, thì đó tôi
đây một nỗi nguy cơ.

Vấn đề thứ hai là đói, năm nào cũng có đói, bởi vì môi trường là như thế
nước không có, trồng lúa, lúa rẫy thì cũng chết, chờ lúa nước, chờ mưa, có lúc thì
có mưa có lúc thì nó không. Thế thì cái đói nó luôn luôn năm nào nó cũng đe
dọa vì chết thì không ai báo cho nên mình không biết được đồng bào có chết
không.

Vấn đề khó khăn thứ 3 là vấn đề đau, vấn đề đau, đau ở đây thì nghiêm trọng sốt sét 70-80% dân số, nơi nào cũng chết, năm nào cũng chết, vấn đề thứ ba là đường đi không có. Ở dưới này có đường, có hàng không, có đường xe lửa, có đường ô tô rồi, ở trên này chỉ có một độc con đường thôi mà có nơi thì chưa có con đường đi ngay cái đường đến chỗ Chủ tịch Xê Li Tăng này này chưa có đường đi, cái xã của đồng chí là chưa có đường đi. Điện, có điện rồi, điện Hòa Bình, điện Đa Nhim, điện Đrălin nhưng mà điện có vào đồng bào dân tộc đâu, điện đó là có cho đồng bào người khác thôi mà đồng bào vẫn đóng góp vào điện.

Thế vấn đề đào tạo cán bộ, trường xuống cấp, trường Đại học phải thi Quốc gia mà thi Quốc gia với một cái điểm có chiếu cố rồi nhưng mà đồng bào miền núi á diễn đạt bằng cái tiếng phổ thông đấy khó khăn lắm cho nên vào thi đại học, rớt. Cái đó là một cái tất nhiên thôi, rớt thì lại không vào đại học được, thế đó. Những cái khó khăn đó quần áo các thứ đời sống vất vả. Cho nên hôm nay thì tôi tôi cái này thì tôi không phải tố cáo Quốc hội đâu, nhưng mà trong Quốc hội của chúng ta có rất nhiều đại biểu dân tộc ít người mà nói rất ít, khó khăn rất nhiều cho nên tôi đề nghị là, tôi đề nghị với Quốc hội với Hội đồng Bộ trưởng là nên đi đi sát đồng bào dân tộc hơn nữa, đi với sát vào vùng đồng bào dân tộc hơn nữa. Các đồng chí chưa đến cái núi Mường Te chưa đến cái xã, cái núi Ngọ Linh chưa đến cái cái núi Y-a-sin, những cái nơi đó đồng bào rất khó khăn các đồng chí ạ. Các đồng chí chưa treo được chưa có ... trong nhiệm kỳ này kiên trì làm chủ nghĩa xã hội, thì cái đó là cái nhất. Theo đường lối Đảng mà đi làm chủ nghĩa xã hội là những người dân ở dưới ngó lên, thế giới ở ngoài ngó vào tùy theo lập trường quan điểm thái độ vị trí khác nhau đều là thấy vấn đề này là quan trọng cả. Tôi cho cái đó là cái lớn nhất lần này làm cho dân chúng người tốt người tin tưởng các cựu chiến binh các người cũ, các nhân dân lao động, bạn bè các nước, còn kẻ thù cũng kinh ngạc cái chuyện này tôi cho cái đó là cái thứ nhất của Quốc hội lần này.

Thứ 2 nữa đấy là tôi rằng là Quốc hội lần này đó chúng ta kiên trì làm việc đổi mới, mà đổi mới ở mức độ là đổi mới tích cực mà đứng được. Tôi xin nêu cả hai cái; đổi mới tích cực nhưng mà đứng được, chứ tích cực đến cái mực mà quy

xuống thì chúng ta không làm cái đó. Cũng có nơi nói là đổi mới kể tội gì không biết mà rồi quy ngã luôn, mà có nơi thì lại không chịu tích cực đổi mới, ta đổi mới tích cực mà đứng được tôi cho rằng ở mức độ đó thế là tốt.

Cái thứ ba nữa đó tôi nghĩ rằng riêng bản thân Quốc hội cố sửa đổi lấy một việc theo cái hướng, cái mong muốn là dân chủ, tôi thấy theo cái mong muốn dân chủ, còn dân chủ tới mức nào tôi nói sau.

Đó là 3 điểm mà riêng tôi thấy là là rất là phấn khởi được làm đại biểu trong nhiệm kỳ này, mà tôi nghĩ rằng á trong đó có những vấn đề mà trong lịch sử rồi cũng phải ghi đó, vững vàng trước mọi khó khăn để làm xã hội chủ nghĩa, kiên quyết đổi mới ở mức độ tích cực mà đứng được và cũng tích cực đổi mới nơi làm việc của mình (tôi xin nói một chút) Nhưng bây giờ có những vấn đề tôi thấy cũng là khuyết điểm cũng là nhược tôi đồng ý với nhiều đại biểu nhưng mà tôi chỉ xin nêu 5 cái thôi.

Thứ nhất, kỷ cương là thừa các đồng chí đất nước chúng ta có những cái nhược điểm khách quan nó làm cho chúng ta vấn đề kỷ cương khó khăn chứ nếu phê Quốc hội, phê Đảng, Chính phủ không thì cũng khó vì đến 40- 50 năm đất nước chiến tranh chia cắt mỗi nơi tự hoạt động theo ý kiến của mình Trung ương cho Chỉ thị thì cho ít tiền bạc thế rồi cán bộ tới thì theo Chỉ thị đấy mà liệu mà làm, rồi phái quân đội tới thêm thì bây giờ bảo là đất nước thống nhất theo hết mọi chủ trương ở trên chẳng có pháp luật ở trong cái gì cũng có mà chưa nghĩ ra. Rồi á, cái nữa á là xin nói các đồng chí, đất nước chúng ta đó nền kinh tế sản xuất nhỏ, kinh tế nông nghiệp manh mún manh mún mà giờ bảo là lãnh đạo tạo trung thống nhất cái trên theo kỷ cương không phải dễ nhanh được đâu, có phê Trung ương thì tôi nghĩ là phê Trung ương cũng nói ào tôi cũng gắng sửa nhưng mà khó lắm chứ.

Cái thứ 3 nữa tôi nghĩ cái khó khăn là cái luồng gió dân chủ nhân đạo trên thế giới bây giờ nó thổi mạnh lắm mà trong cái mạnh đó có nhiều cái là phấn khởi, nhưng mà cũng có cái là hại nguy hiểm lắm nó thổi lung tung, linh tinh. Cho nên nó cái này nó tác động trong chúng ta, tiếp thu được cái tốt thì nó tốt, mà cái hại nó tác động vào cũng gay go, cho nên thế nào là dân chủ, dân chủ thế

nào là phải? Ai dân chủ với ai? Chữ nói dân chủ có lắm nước cứ đòi dân chủ lật đổ cái anh đó đi để làm dân chủ nhưng mà mai nó lật đổ rồi thì thằng khác nó lên nó lại không dân chủ nó phát xít. Không dân chủ gì cả, cho nên tôi cho rằng vấn đề kỷ cương chúng ta có một cái khách quan khó khăn, còn đứng về chủ quan của Đảng và Nhà nước hay của Quốc hội chúng ta đó có chủ quan là cái đổi mới là cái kiểu mới qua chứ chưa vô làm, lần này mới làm cho nên cũng làm dần dần. Cho nên tôi nên tôi nêu là lý do vậy mà tôi nghĩ rằng không phải là bào chữa cho Quốc hội hay là nói cho Trung ương vừa lòng. Nhưng mà kỷ cương đổi mới hay lập lại kỷ cương là một việc khó khăn phải có bước đi, phải có mức độ, phải có tình, có nghĩa thì mới đoàn kết được lực lượng của Quốc gia chúng ta, chứ không phải nói kỷ cương cái tự nổi lên làm được, chắc các đồng chí cũng rõ như thế thôi. Cho nên tôi đề nghị cụ thể là có một cái luật về kỷ cương đề nghị Trung ương Đảng, Quốc hội, Chính phủ hay là cơ quan ở đó vẽ ra một cái luật tiến hành các bước lập lại kỷ cương theo những bước như thế nào? Theo nguyên tắc thế nào? Mà tôi đề nghị sớm á những nguyên tắc đại để là thế này.

Thứ nhất những vấn đề kỷ cương gì mà nó đảm bảo cho sự lãnh đạo tập trung của Đảng và sự quản lý tập trung của Nhà nước, nếu hỏi cái đó phải đi vào một kỷ cương.

Hai, là những vấn đề gì nó phạm đến đạo đức tư cách phẩm cách của người cán bộ, người cộng sản, nếu không người dân sẽ hiểu khác thì chúng ta sẽ hiểu khác về người cộng sản và tai họa sẽ ập xuống đầu.

Thứ ba, là cái luật kỷ cương đó phải tính đến những vấn đề đó thuộc về tài sản xã hội chủ nghĩa và tài sản công dân, ai mà đụng đến cái đó tôi một kỷ cương để tôi làm luật.

Cái thứ 4 nữa á là cái vấn đề quyền lợi mọi mặt, kể cả tự do dân chủ của người công dân của người dân. Tôi đề nghị đại để nó có nhiều nhưng mà tôi nghĩ ban đầu cái luật kỷ cương dựa vào những nguyên tắc đại để nó là thế, rồi đó vạch ra cái gì trước cái gì sau, cái gì to, cái gì nhỏ. Thì có khi ta chú trọng việc nhỏ chứ ta không chú trọng việc to. Thì tôi thiết tha đề nghị hoặc là Trung ương Đảng, Chính phủ hay là Quốc hội, Hội đồng Nhà nước có cái luật để tiến hành

các vấn đề kỷ cương nhằm cái trước cái sau theo những nguyên tắc nhất định và đem ra nhận lợi tối ưu. Nghĩa là tổng hợp hết lại thì làm cái này trước là lớn nhất đó là ý kiến thứ nhất.

Đề nghị thứ nhì là tôi đề nghị cái dân chủ, chúng ta hồi nãy tôi nói là chúng ta có cái lòng mong muốn dân chủ thì cái đó tốt quá. Nhưng mà chúng ta chưa tạo nhiều điều kiện cho dân chủ, thì xin thiết tha đề nghị tạo nhiều điều kiện cho dân chủ. Ví dụ như phát tài liệu thì phải sớm hơn, làm việc phải có người chuyên trách, ai chuyên trách lâu dài đi gì đó là phải có phương tiện liên lạc, giao thông đại để nó có nhiều cái tạo phương tiện cho dân chủ, chứ cái lòng móng muốn dân chủ chúng ta tôi tin là có cũng khá khá.

Cái thứ 3, tôi đề nghị là kiên quyết tập trung giải quyết những vấn đề cần kiên quyết giải quyết ngay, (cười) là vì vừa rồi xin nói các đồng chí, là tôi xin mạn phép tôi nói thế này. Tôi nghĩ ví dụ như cái cơ thể con người là một người chết, đâu có phải là toàn bộ cơ thể nó chết hết. Thực tế ra mắt cũng tốt cũng bán ra người ta mua được chỉ có cái tim chết thôi, toàn bộ cơ thể chết hết. Mà thực tế xin thưa các đồng chí có khi cái tim cũng không chết mà chỉ có cái động mạnh vành nó chết thôi, thì cũng chết. Xin nói các vị, cho nên á một cơ thể là thống nhất có khi một vấn đề là nó đã nóng bỏng nó biểu hiện lên trên một điểm nào đó lên một cái bảng, chúng ta đi đá bóng, đánh bóng Seagame 16 đó thì dành huy chương vàng bóng bàn rút cục chỉ có 2 quả, một quả bên kia lóp một cái sang, quả bên này lóp lại cái trứng cái ăn, lãnh Huy chương vàng thôi. Nhưng mà cái đó là nó tập trung cái sức lực, cái thần kinh ghê gớm, người ta gọi là cái người phụ nữ thần kinh thép. Cho nên nó tập trung hết để giải quyết vấn đề gì cấp bách. Tại sao tôi nói lại tôi nói lại là ví dụ như là là vụ vàng đô la một việc cấp bách nóng bỏng nói nhiều lần, nói từ Hội nghị Trung ương mở rộng, Bộ Chính trị mở rộng chỉ để bằng cách làm khác kia, nói mãi mà không nghiên cứu cái mục này. Một Nhà nước phải giải quyết vấn đề cấp bách, vấn đề kinh tế quốc doanh, vấn đề nền tài chính Quốc gia nó thể hiện trên cái bảng là vàng đô la. Hay là tôi nói như vụ Thân Trung Hiếu, xin nói tới anh Thân Trung Hiếu có người họ gặp nói cái thằng này phải bắn. Hì, nghe hình như nó chạy rồi phải

không? Nó trốn hả? Xin thưa các đồng chí nó đến thế và bây giờ sau khi có ý kiến đây tôi về gặp cử tri tôi cũng cứ ngỡ gặp cử tri Hà Nội. Hối, sao ông. Tôi nói ào. Không phải, Viện trưởng Kiểm sát nó khác hổng biết sao Báo Lao động bữa trước nghe nói khác cơ mà. Cho nên xin thưa các đồng chí bữa trước tôi xin mà không được nói cho tôi nói chỗ này một chút Chủ tịch cắt không cho nói một chút. Cái ý kiến của Viện trưởng Viện Kiểm sát bữa trước tôi rất tán thành và tôi tin tưởng tôi cũng cảm động rằng đồng chí là người có lòng mong muốn trung thực, nhưng mà tôi cho là đồng chí chỉ giải quyết được nửa điểm trong số 3 điểm, 3 điểm là gì? Cái vụ Thân Trung Hiếu thứ nhất là vấn đề luật pháp đồng chí đã đứng về phía Viện Kiểm sát mà nói ra pháp luật nhưng mà còn chung về Nhà nước, chung về Đảng, vấn đề này nghĩ thế nào? Bồi thường thế nào? Tội thế nào? Ai trách nhiệm? Ông lớn thế nào? Ông nhỏ thế nào? Tổ chức bộ máy ra sao? Thì đồng chí chưa nói, thì tôi không trách vì đồng chí là Viện trưởng Viện Kiểm sát chứ không phải đồng chí làm tất cả. Cho nên tôi cho là đồng chí nói được nửa vấn đề thứ nhất.

Còn vấn đề thứ nhì là vấn đề trong lòng dân vấn đề này như thế nào? Cái quyết định này đưa ra báo đưa ra thì dân phải thế nào? Anh chưa giải quyết.

Vấn đề thứ ba nữa là quan hệ giữa các cơ quan Trung ương và sự tín nhiệm của quần chúng đối với sự lãnh đạo của Đảng, Nhà nước thế nào mà nay nói thế này, mai nói thế khác, ông nói thế này, ông nói thế khác. Chúng ta có mong muốn rằng nay mai trên báo á bài của đồng chí Viện trưởng Viện Kiểm sát đưa ra thì chúng tôi rất hoan nghênh. Lại có bài khác nói chỉ cần một câu thôi; nói cái việc này nói hổng biết phải không không biết chỉ cần một câu thế thôi là không biết làm sao giải thích cả. Cho nên xin nói các đồng chí vấn đề này cần có sự lãnh đạo và nó có động chạm vấn đề luật pháp cả vấn đề tin tưởng và tình cảm của quần chúng, vấn đề quan hệ giữa các cơ quan Trung ương và sự lãnh đạo tập trung của Đảng và Nhà nước có cả Quốc hội nữa. Cho nên tôi đó là vấn đề thứ 3 thì tôi nói mau cho để hết.

Thứ 4 nữa là tôi nói vấn đề, xin nói các đồng chí vấn đề chính sách công nghệ, chúng ta bàn mãi tôi được dự á khóa trước cũng rồi, khóa này tôi cũng dự,

thì tôi thấy trong tài liệu có chữ khoa học, nhưng mà không thấy nhấn mạnh chính sách công nghệ, thì tôi không được đi tới bàn cái cuộc họp có bàn cái này. Xin thưa các đồng chí không có nước nào trên thế giới đi lên mà không có đổi mới về công nghệ và đổi mới về khoa học có nước khoa học Liên Xô nhiều cái rất tiên tiến nhưng mà người khác dùng, Mỹ dùng trước Liên Xô thậm chí có nhà kinh doanh ở Nhật còn cảm ơn nước Nga Xô Viết là ông có nhiều bài đăng tôi về tôi dùng được bây giờ tôi thành triệu tỷ phú như thường. Cái đó chắc các đồng chí đọc rồi, cho nên vấn đề chính sách công nghệ là một vấn đề hết sức trọng yếu chứ không chỉ có khoa học mà tôi thiết tha xin đề nghị Quốc hội là tôi chỉ còn một ý kiến nữa thôi là ý kiến cuối cùng là thứ 5 á là tôi đề nghị thế này mà không cục bộ địa phương chút nào là:

Chiến lược miền Trung tập trung cho miền Bắc rất đúng, miền núi rất đúng, miền Nam rất đúng nhưng mà còn vấn đề miền Trung. Miền trung là thế nào? Miền Trung là khúc ruột miền Trung, (cười) miền Trung là Đông Trường Sơn, Tây Trường Sơn. Miền Trung là xẻ dọc Trường Sơn đi cứu nước, miền Trung là nơi bẻ ngang chỉ có 6- 70 cây số mà địch muốn chia cắt đất nước chúng ta phải cắt ngay miền Trung. Miền Trung là gì? Là Hoàng Sa, Trường Sa. Miền Trung là gì? Cả một cái Tây Nguyên bao la gồm các dân tộc đã bao phen anh hùng nổi lên rồi và bây giờ đó là 3 biên giới giáp giữa 3 nước nay mai bảo vệ đất nước chúng ta đó thuộc phía trên bờ, phía trên lục địa đó thì á Đông, Tây Trường Sơn, thuộc cái biển á, Trường Sa. Còn miền Trung là gì nữa, miền Trung là dầu lửa đã ra tới đó rồi đấy, còn miền Trung là gì nữa miền Trung là đường tàu thủy từ Singapo nó chạy tới, Hồng Kông đi qua phía trước, (cười) Xin nói các đồng chí miền Trung là gì nữa, miền Trung là máy bay bay bằng bầu trời của của Đà Nẵng á. Là xin nói các đồng chí tôi nêu không hết, tôi nêu không hết cho nên từ dầu khí, tới buôn bán, tới giao thông, tới Tây Nguyên, tới dân tộc, tới tình cảm rồi tới tất cả tượng đài các chiến sỹ chúng ta nữa. Cho nên á vấn đề chiến lược miền Trung không chỉ là vấn đề kinh tế, cũng không chỉ vấn đề xã hội, cũng không chỉ vấn đề tình cảm mà cả quốc phòng an ninh, đây là một vấn đề lớn. Tôi không yêu cầu nói về để cho miền Trung đồng tiền này, đồng tiền khác hay là cho tỉnh tôi, là đại biểu Quảng Ngãi được cái này cái khác, nhưng mà tôi nghĩ

trong tương lai chiến lược miền Trung đối với đất nước chúng ta là một cái gì rất lớn, vì đất nước dài á các đồng chí à mười mấy vĩ độ, chịu 2, 3 loại khí hậu khác nhau, 2, 3 cái kinh tế khác nhau, dân tộc rải rác, mà xưa nay trong lịch sử đó mà có những chuyện gì không hay đó xin nói các đồng chí phân tranh Nam-Bắc cũng là Trung, thống nhất Nam - Bắc cũng là Trung, cắt đứt hai miền cũng là Trung, thống nhất đất nước cũng là Trung. Thì xin nói các đồng chí cho nên á hết giờ nếu tôi là người cuối cùng thì tôi rất hân hạnh là vì những ý kiến này mong rằng nó cũng lưu lại nó vang lại. Dạ hết. (vỗ tay).

Thế thì rất hoan nghênh là các đại biểu phát biểu nhiều ý kiến trong đó xin đề nghị các đại biểu có lưu ý có một ý kiến đồng chí Nguyễn Răng, đồng chí Đồng Sỹ Nguyên, đồng chí rồi qua cái trao đổi riêng các đồng chí Võ Chí Công, đồng chí Nguyễn Thị Định, đồng chí Đỗ Mười, đồng chí Võ Văn Kiệt, đồng chí Lê Đức Anh thì đều đề nghị là xin đề nghị Quốc hội cân nhắc cái vấn đề ra Nghị quyết riêng về chống tham nhũng có nên không trong tình hình hiện nay. Cái vấn đề chống tham nhũng là một vấn đề quan trọng và chúng ta phải kiên quyết chống, nhưng mà đề nghị ra và để vào trong cái Nghị quyết chung. Thế ra một Nghị quyết riêng trong lúc này thì cũng không có lợi thì tôi thấy cái ý kiến đó nó rất cần cân nhắc thì đề nghị là các đại biểu Quốc hội sẽ cân nhắc vấn đề này. Tôi cũng tán thành cái ý kiến đó và xin đề nghị với Quốc hội. Vâng (vỗ tay).

Thế và bây giờ còn 6 đại biểu đã đăng ký mà chưa phát biểu xin mai mời các đồng chí phát biểu tiếp.